

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

O G O R Z E L I C E

1. Nazwa

ZESPÓŁ DWORSKO-FOLWARCZNY

2. Czas powstania

początek XIX w., 2 poł. XIX w., lata 30-te XX w.

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

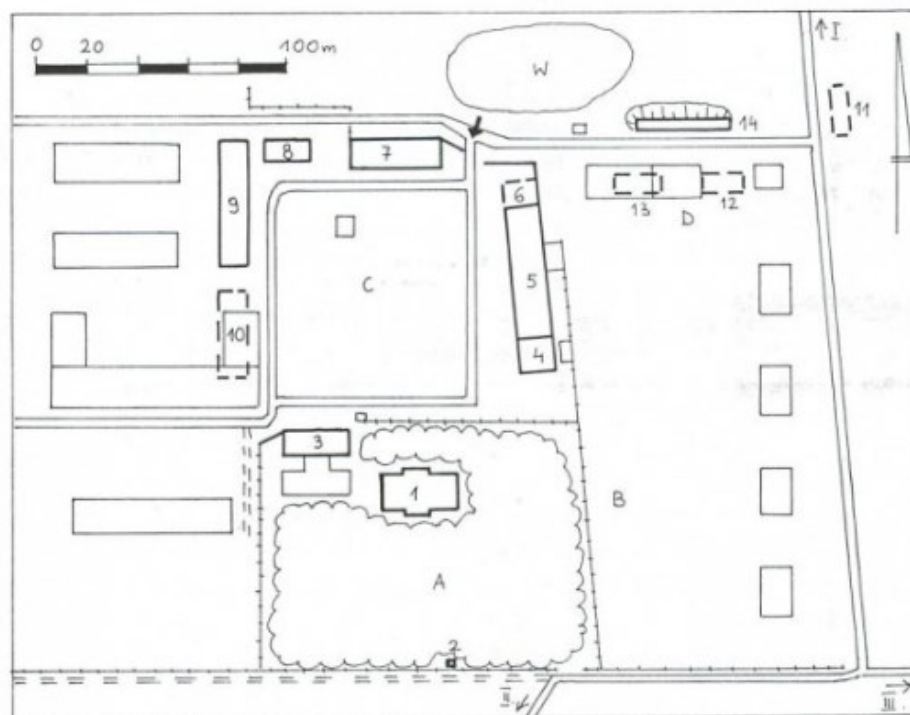
4. Adres

Ogorzelice nr 10
nr działki ew. 10/9, 10/8
obręb Ogorzelice
09-412 Ogorzelice

A - park
B - sad - ogród
C - podwórze gospodarcze
D - kolonia mieszkalna

1 - dwór
2 - kapliczka
3 - oficyna (?)
4 - spichlerz
5 - stodoła
6 - stajnia
7 - stajnia
8 - garaż
9 - magazyn maszyn
i narzędzi
10 - obora i chlewnia
11 - dom mieszkalny dla
pracowników folwarcznych
(czterorodzinny)
12 - dom mieszkalny dla
pracowników folwarcznych
13 - dom mieszkalny dla
pracowników folwarcznych
14 - piwnice szeregowe

I - droga do Proboszczewic
II - droga do Płocka
III - droga do Sękowa

5. Przynależność administracyjna

województwo mazowieckie

powiat płocki

gmina Stara Biała

6. Formy ochrony

Rejestr zabytków nr 233/1439/75 W
z dnia 22.05.1975 r. (dwór)

Źródło mapy: karta ewidencyjna zabytków, autor Mirosław Andrałojć, 2005 r.

Ogorzelice – wieś położona w kierunku płn.-wsch. od Płocka, obok miejscowości Sękowo i Niszczycze. Przypuszcza się, że wieś znana już w 1 poł. XIII w. jako Pogorzellino, Ogorzelice i Ogorzelacz.

Dwór w Ogorzelicach zbudowany został dla rodziny Zbroińskich, prawdopodobnie około 1860 r. W 1 poł. XV w. właścicielem majątku o powierzchni około 200 ha, osadzonego kmieciami, był rycerz Oracy herbu Rola, który zmarł przed 1446 r.

W XVI w. Ogorzelice były w posiadaniu Konarskich i Zaleskich. W pierwszej połowie XVII w. były własnością rodziny Pintowskich, w 1 poł. XVIII w. Zakrzewskich. Kolejnym właścicielem dóbr w końcu XVIII w. był Wawrzyniec Żochowski, następnie Krystyna z Żochowskich 1 voto Dzierżanowska, 2 voto Borowska. W 1832 r. wieś stała się własnością rodziny Polczyckich. Od 1855 r. należała do Zbroińskich, a następnie do rodziny Grabowskich. W 1930 r. majątek stanowił własność Floriana Górczyńskiego. W 1945 r. majątek Ogorzelice został znacjonalizowany i utworzono w nim Ośrodek Kultury Rolniczej. W 1953 r. utworzono gospodarstwo rolne, które weszło w struktury Zakładu Karnego w Płocku. W latach 70-tych XX w. najpierw gospodarstwo włączono do stada ogierów w Łącku, następnie przyłączono do PGR Sikórz, aby 1 lipca 1978 r. utworzyć Wojewódzki Ośrodek Postępu Rolniczego. Na początku lat 90-tych utworzono PGR Ogorzelice, który następnie został zlikwidowany.

Zespół składał się z części rezydencjonalnej, podwórza gospodarczego i z kolonii mieszkalnej. Część rezydencjonalna (w pld. części) tworzył niewielki park krajobrazowy i dwór – dominanta architektoniczna założenia. Podwórze gospodarcze założone na planie prostokąta, z odchyłoną nieco pierzeją wsch., zajmuje płn. partię zespołu. Kompozycja geometryczna zwarta i zabudowane jedynie trzy pierzeje – płn., zach. i wsch. z otwarciem w stronę pld., ku części rezydencjonalnej. W płn.-wsch. narożu zachowała się brama wjazdowa i po obu jej stronach kawałki kamiennego muru. Niewielka kolonia mieszkalna położona w płn.-wsch. części założenia, przy drodze dojazdowej do podwórza gospodarczego. Tworzyły ją domy mieszkalne dla pracowników.

Stan zachowania: częściowo zachowany układ przestrzenny zespołu: park zachował się w danych granicach i jest dobrze utrzymany; dwór zachowany w dobrym stanie; podwórze gospodarcze o czytelnym historycznym układzie z zachowaną większością dawnej zabudowy – budynki utrzymane w dobrym stanie; kolonia mieszkalna – niemal całkowicie zniszczona.

Postulaty dotyczące konserwacji: wymagane zachowanie historycznego układu budynków. Zachowanie historycznych walorów architektonicznych elementów zespołu.

Jakub Danielski, 06.06.2023 r.